

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy

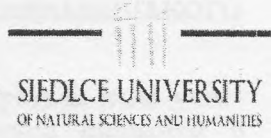
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

TRAINING OF SPECIALISTS IN THE FIELD OF EDUCATION AND EDUCATIONAL MANAGEMENT: EUROPEAN DIMENSION

Materials
of International scientific-and-practical conference

м. Черкаси, 29 – 30 березня 2018 року
Cherkasy, March 29-30, 2018

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy**

**ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ
У СФЕРІ ОСВІТИ
ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

**TRAINING OF SPECIALISTS
IN THE FIELD OF EDUCATION
AND EDUCATIONAL MANAGEMENT:
EUROPEAN DIMENSION**

Materials
of International scientific-and-practical conference

м. Черкаси, 29 – 30 березня 2018 року
Cherkasy, March 29–30, 2018

Черкаси – 2018
Cherkasy – 2018

*Рекомендовано
науково-методичною комісією
Навчально-наукового інституту педагогічної освіти,
соціальної роботи і мистецтва
(протокол № 2 від 20.03.2018 р.)*

П 32 Підготовка фахівців у сфері освіти та освітнього менеджменту: європейський вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Черкаси, 29 – 30 березня 2018 р. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. – 120 с.

ISBN 978-966-920-289-5

У матеріалах збірника висвітлено оприлюднені на Міжнародній науково-практичній конференції результати наукових досліджень з таких проблем, як: вища освіта в мультикультурному просторі; управління професійною підготовкою фахівців в умовах реформування національної системи освіти: світовий і вітчизняний досвід; взаємодія управлінського і педагогічного процесів у забезпеченні якості університетської освіти; філософські, соціокультурні, гендерні та психодидактичні аспекти підготовки фахівців у вищій школі; формування управлінської складової професійної культури викладачів; інноваційні технології управління освітнім процесом.

Для викладачів закладів вищої освіти, освітніх менеджерів, науковців, здобувачів вищої освіти.

Матеріали публікуються в авторській редакції

*Т.М. Васютіна, Н.В. Гадасюк
м. Київ, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Реформування системи початкової освіти в Україні зумовлює пошук нового змісту, форм, методів та засобів навчання молодших школярів та підготовку майбутніх учителів до реалізації цієї діяльності. Особливе місце у процесі розвитку особистості учня приділяється формуванню у нього 10 ключових компетентностей та 9 наскрізних умінь, серед яких в число провідних відноситься здатність учня критично мислити [2]. У цьому зв'язку, головним елементом нової української школи мають стати такі методики та технології, які би допомогли навчити дітей мислити критично, аналізувати та висловлювати свою позицію.

У процесі аналізу фахової літератури, встановлено, що термін «критичне мислення», який поширюється у практиці навчальних закладів різних країн світу з кінця ХХ століття, пройшов непростий шлях свого становлення в системі освіти України. У слові «критичний» до тих пір часто бачили негативний аспект – словосполучення «критичне ставлення» скоріше ототожнювалося із фразою «негативне ставлення», тобто таке, що містить зауваження, критику, несприйняття. Власне, поява терміну «критичне мислення» не лише започаткувало новий напрям у дослідженні процесів мислення, а й докорінно змінила стереотип щодо слів з коренем «критик».

У довідкових виданнях поняття «критичне мислення» («мистецтво аналізувати, судження») трактується як наукове мислення, суть якого полягає в ухваленні ретельно обміркованих та незалежних рішень. Головним чином йому притаманні такі властивості, як усвідомленість та самовдосконалення [3].

Критичне мислення – здатність людини (природна або вихована) до самостійної оцінки явищ оточуючої дійсності, наукових знань, думок і тверджень інших людей, вміння бачити їх позитивні та негативні сторони; прагнення до кращого, більш оптимального розв'язання проблеми. В основі критичного мислення лежить постановка питання та з'ясування проблем, тому що вміння розв'язувати проблеми та шукати відповіді на питання – це шлях до досягнення успіху в подальшому житті. Ознакою сформованості критичного мислення є

вміння аргументовано висловлювати власну думку, а також доводити певні переконання [1, с. 108].

Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє стверджувати, що процес формування критичного мислення розглядався в таких напрямках: методологічні засади дослідження проблеми критичного мислення (С. Брукфілд, Т. Воропай, М. Ліпман), сутність та структура критичного мислення особистості (Г. Астлейтнер, В. Крюмм, Р. Нікерсон, Д. Перкінс, Е. Сміт), упровадження технології розвитку критичного мислення у процес навчання школярів (А. Байрамов, О. Белкіна-Ковальчук, Т. Воропай, Д. Десятов, О. Марченко, О. Пометун, А. Терлецька, С. Терно, О. Тягло та ін.). Особливості формування критичного мислення у майбутніх учителів у процесі професійної підготовки досліджували Т. Олійник, А. Петрик, О. Пономарьова, А. Ткаченко. Проблеми формування готовності майбутніх вчителів до різних інноваційних педагогічних технологій досліджували А. Алексюк, В. Беспалько, П. Воловик, М. Гриньова, І. Дичківська, В. Євдокимов, М. Кларін, О. Пехота, О. Пометун, І. Прокопенко, Г. Селевко, С. Сисоєва, В. Сластьонін, А. Каленюк, М. Кларін, О. Комар, А. Мартинець.

Проблема розвитку в учнів критичного мислення розглядалася в роботах Ш. А. Амонашвілі, А. С. Байрамова, О. Пехоти, В. О. Сухомлинського. Вони ставили питання про розвиток вміння самостійно осмислювати навчальний матеріал, виконувати нестандартні завдання, робити власні висновки, помічати помилки свої та інших. Це свідчить, що ці риси можна і необхідно розвивати в початкових класах.

Опираючись на досвід науковців та практиків, які працюють в рамках освітньої платформи «Критичне мислення» (О. Пометун та ін.), було встановлено, що ключовими вміннями для його формування в учнів є вміння вчителя ставити запитання. Відомо, що запитання активізують мислення, створюють умови для вибору можливих і необхідних відповідей. Під час роботи над завданням результат залежить від початкових запитань, за допомогою яких активізується мислення учнів, оцінюються їхні можливості, створюються умови для знаходження ефективного рішення. У цьому зв'язку, в основу змістової підготовки майбутнього вчителя до досліджуваної діяльності покладено таксономію навчальних цілей та результатів Б. Блума. На його думку, цілі навчання безпосередньо залежать від

ієрархії розумових процесів, як запам'ятовування (*remembering*), розуміння (*understanding*), застосування (*application*), аналіз (*analysis*), синтез (*synthesis*) та оцінка (*evaluation*). Кожному з цих рівнів за допомогою певних дієслів може пропонуватися набір завдань. Педагоги, які навчають критичного мислення, використовують цей інструмент. Вчений переконаний, що знання учнів – це лише перший, найпростіший рівень класифікації. Далі йдуть ще п'ять рівнів цілей (або результатів) навчання, причому перші три – *знання, розуміння, застосування* – цілі нижчого порядку (мисленням низького рівня). А наступні три – *аналіз, синтез, оцінювання* – вищого порядку (мисленням високого рівня). Відповідно, Бенджамін Блум встановив також, що між рівнями мислення і відповідями на запитання, які ми ставимо, існує прямиий зв'язок. Запитання – один з механізмів формування навичок критичного мислення. Відповідаючи на запитання, учні аналізують й інтерпретують інформацію, аналізують ідеї, будують гіпотези, відстоюють свою точку зору. Запитання є засобом стимулювання різних видів мислення на різних рівнях складності [5, с. 96].

Отже, готуючи вчителя до формування критичного мислення в учнів, слід звернути увагу на використання на уроках запитань високого рівня на *аналіз, синтез, оцінку* в змістовому забезпеченні цього процесу. Це дозволить вчителю ефективно розвивати критичне мислення учнів, використовуючи спеціальні питальні слова для кожного рівня запитань, та формулювання пізнавальних завдань, які забезпечують досягнення навчальних результатів різного рівня. Такі завдання можуть бути побудовані за допомогою спеціальних дієслів, що «програмують» мисленнєву діяльність учнів певного рівня. Так, формулювання запитань для високого рівня мислення, наприклад, на аналіз, передбачає такий початок речень: «У чому схожість (відмінність) між...?», «Який зв'язок з ...?», «Які причини ...?» тощо. Відповідно до цього, вчитель може запропонувати завдання на порівняння, визначення частин, структурування, встановлення послідовності і т.д. [5, с. 17].

Окремим блоком підготовки майбутнього вчителя до формування критичного мислення в молодших школярів є оволодіння ним методами і прийомами здійснення цієї діяльності. О. І. Пометун, І. М. Суцєнко виокремлюють близько 26 методів критичного мислення, серед яких: бортовий журнал, вірні і невірні висловлювання, вилучення «зайвого», ло-

гічні ланцюжки, дерево передбачень, «З-Х-Д» таблиця («Знаємо – Хочемо дізнатися – Дізналися»), займи позицію, кластер, «Кошик ідей», метод опорних слів, мозковий штурм, незакінчені речення, обговорення питання у загальному колі, порівняльна таблиця, припущення на основі запропонованих опорних слів (термінів), «Риб'ячий скелет» або «Фішбоун», робота в парах, робота в малих групах, «товсті» та «тонкі» запитання, читання із зупинками, читання із маркуванням тексту тощо [5]. Як показав аналіз періодичних видань, найбільш поширеними у практиці роботи сучасної початкової школи є методи: вірні і невірні висловлювання, дерево передбачень, незакінчені речення, обговорення питання у загальному колі, порівняльна таблиця, припущення на основі запропонованих опорних слів (термінів), робота в парах, робота в малих групах, що в загальному своєму вигляді розглядаються окремими вченими як інтерактивні методи (О. Комар, А. Пирожєнко, О. Пометун).

Вагомим етапом методичної підготовки майбутніх учителів до досліджуваної діяльності є знання ними структури уроку з розвитку критичного мислення та здатність конструювати його план-конспект. Зокрема, студенти повинні оволодіти вмінням розрізняти структуру звичайного уроку та етапи уроку з розвитку критичного мислення: *розминка* – це заміна так званих організаційних моментів, головне завдання – створення сприятливого психологічного клімату на уроці; *обґрунтування навчання* передбачає постановку мети уроку, розвиток внутрішньої мотивації до вивчення конкретної теми та предмета в цілому; *актуалізація* відтворюється знання, вміння, встановлюється рівень досягнень з теми, потрібних для наступних етапів уроку, створюються умови для самостійного здобування знань; *усвідомлення змісту*, де учень знайомиться з новою інформацією, аналізує, визначає особисте її розуміння; *рефлексія*, на якому школяр стає власником ідеї, інформації, знань, має можливість використати знання, обмінюється знаннями з іншими учнями, дає оцінку та самооцінку діяльності на уроці [5].

Таким чином, системна підготовка майбутніх учителів спеціальності «Початкова освіта» до формування критичного мислення в молодших школярів як пріоритетного напрямку виховання особистості сучасної молоді людини, є першочерговим завданням закладів освіти IV рівня акредитації. Така підготовка має зосередитись на оволодінні студентами змістом, формами, методами і засобами розвитку критичного мислення в учнів школи першого ступеня.

Література

1. Вужіна Н. В., Демєянєвська Н. П. Критичне мислення: як цього навчати. – Харків: "Основа", 2007. – 108 с
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://osvita.ua>
3. Критичне мислення. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
4. Кроуфорд А. Технології розвитку критичного мислення учнів / А. Кроуфорд, В. Саул, С. Метьюз, Д. Макінстер. – К.: Пляси, 2006. – 220 с
5. Путівник з розвитку критичного мислення в учнів початкової школи: метод. Посіб. для вчителів / О.І. Пометун, І.М. Суцєнко. – Київ, 2017. – 96с.

С. О. Касярум

м. Черкаси, Україна

СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЖЕЖНОЇ І ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

Історично склалося, що підготовка майбутніх фахівців пожежної безпеки поєднує загальну, технічну і спеціальну складові. Початком розвитку професійної підготовки вогнеборців на території країн СНД дослідники вважають 1906 рік, коли у Санкт-Петербурзі було організовано новий навчальний заклад, який на той час не мав аналогів у світі, «Курси пожежних техніків». Можна стверджувати, що ці курси заклали основу сучасної системи професійної підготовки пожежних. Хоча основні кваліфікаційні вимоги до підготовки фахівця пожежної охорони уперше були сформульовані у «Положенні про школу брандмейстерів (1896 р.)», згідно якого брандмейстер повинен бути знайомий з будівельним мистецтвом, фізикою, хімією, технологією, медициною, законодавством, історією і статистикою. Він повинен знати властивості будівельних матеріалів, ремонт печей, димогарних труб, вміти читати архітектурні плани, і знати розташування приміщень громадських будівель і т.п. [1].

Головною освітньою задачею було формування у спеціаліста в галузі пожежної справи широкого світогляду, міцної технічної і практичної підготовки. Навчальна програма курсів налічувала більше 20 дисциплін, зокрема: будова пожежних машин, теорія горіння (хімія), електротехніка, фізика, математика, креслення, страхова справа, ішологія (вчення про коней), практичне навчання надання першої медичної допомоги та інші. Пізніше, у зв'язку з необхідністю підготовки не лише брандмейстерів у провінцію, але й інструкторів протипожежних заходів у відомства, залізницю, на фабрики і заводи, навчальна програма була значно розширена. Зважаючи на вище вказане дозволяє дійти висновку, що на той час за-

кладалася підготовка фахівців з пожежної безпеки й інспекторів.

Слухачі курсів виконували роботи на рівні нових технічних рішень. Характер системи освіти будувався як середньотехнічний, але поступово все більше проявлялась інженерна складова. Така система підготовки виникла внаслідок того, що вся техніка, якою забезпечувались пожежні частини була закордонного виробництва, але й існувала необхідність у власних розробках. Підготовка власних технічних кадрів призвела до появи при пожежних курсах майстерень, які поряд з виготовленням простого пожежного спорядження та екіпіровки почали розробляти та виготовляти власні зразки більш складного пожежного устаткування. І дуже скоро курсанти почали отримали замовлення від інших пожежних команд. У цей же період на курсах впроваджувалось проведення різноманітних випробувань, наприклад, вогнегасників, насосів, будівельних матеріалів, пожежних рукавів, рятувальних пристроїв. Це по-суті є не чим іншим як проведення прикладних наукових досліджень, які у наш час набуває все більшої актуальності, й до якою залучаються курсанти – майбутні фахівці пожежної і цивільної безпеки. При курсах функціонувала технічна рада під головуванням П. К. Яворовського (завідувача курсів), яка розглядала нові технічні ідеї в галузі пожежної безпеки, організовувала проведення наукових дослідів та інше (прототип спеціалізованих рад зі захисту дисертацій на здобуття наукового ступеню). Про якість підготовки кадрів свідчить той факт, що деякі викладачі і випускники стали основоположниками нових технічних та наукових напрямів (розвиток наукових шкіл).

Згодом, у 1918 р. запропонована система підготовки кадрів пожежної охорони: короткострокові тримісячні курси інструкторів; навчання у середніх навчальних закладах (Пожежному технікумі, Пожежно-технічному училищі, Пожежній школі); вищих навчальних закладах (Пожежно-технічному інституті) [2, с. 17]. Однак запропонована система була реалізована частково, а відкриті навчальні заклади, не маючи фінансової підтримки, незабаром були закриті. Однак, зазначимо, що навчальний план Пожежно-технічного інституту (1919-1922 рр.) на три роки навчання містив у собі загальнотехнічні, спеціальні (інженерні) дисципліни і основи страхової справи [2].

У 1924 р. відкривається Ленінградський пожежний технікум. Навчальний план закладу, розрахований на три роки навчан-

ЗМІСТ

ВИЩА ОСВІТА В МУЛЬТИКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Н.В. Бабченко РОЗВИТОК СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩІ В ПЕРІОД З 1989 РОКУ ДО СЬОГОДНІ	5
Л.М. Киба СУЧАСНІ АКЦЕНТИ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ: НАВЧАННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЗАСОБІВ РОЗМОВНОГО ТЕРОРИЗМУ	6
С. Архипова, О. Ярмоленко ПРОФОРІЕНТАЦІЙНА РОБОТА – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	8
В.В. Борисов, С.В. Борисова РЕАКЦІЯ ОСВІТИ НА ГЛОБАЛІЗАЦІЮ: МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ ЧИ МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ?	10
А.А. Марченко ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ОБ'ЄКТ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ	11
В.М. Шапошнікова, М.О. Черепаєва ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ОДНА ІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	12
О.П. Кравчук ПІВДНИЙ ШЛЯХ МИТЦЯ – МАЙСТРА ПЕНЗЛЯ І ПЕДАГОГАВ. І. КЛИМЕНКА	14
А.І. Кузьмінський ГЕНЕЗА Й РЕАЛІЗАЦІЯ ГУМАНООРІЄНТОВАНОЇ, ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНОЇ ПОЗИЦІЇ І. А. ЗЯЗЮНА В ТЕОРІЇ Й ПРАКТИЦІ ЕДУКАЦІЇ ЛЮДИНИ	15
О.О. Михальчук ФЕНОМЕН ПОНЯТТЯ «СТЕЙКХОЛДЕРИ» У ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	17
С.М. Яцина ВИВЧЕННЯ МОРФЕМНОЇ БУДОВИ СЛОВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	17
А.Є. Коломієць ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЛІДЕРІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	19
К.М. Гнездієва ЗНАННЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ЇХ УПРАВЛІННЯ У СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	20

УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ ПІДГОТОВКОЮ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ: СВІТОВИЙ І ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

О.А. Рассказова ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ: КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ	22
Т. П. Сорока, І. Й. Бочар ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» У ВИЩОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	23
І. А. Руденко ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ У НІМЕЧЧИНІ	24
Т.М. Васютіна, Н.В. Гадасюк ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	26
С. О. Касярум СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЖЕЖНОЇ І ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	28
Н.В. Маятіна АНАЛІЗ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ»	30

Т. Ю. Осипова, Н. А. Рабецька ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ЯК СУБ'ЄКТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	30
А.М. Сянгаївська ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ.....	32
І.П. Стаднійчук ГУРТКИ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ, ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ РОЗВИТКУ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ТА НОВАТОРСЬКИХ НАХИЛІВ У СТУДЕНТІВ	34
М.А. Шмагайло ВПЛИВ ПОГЛЯДІВ ЄВРОПЕЙЦІВ НА РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ.....	35
Т. М. Демиденко СОЦІАЛЬНА АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ОКРЕМИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ АРТ- ТЕРАПІЇ	36
Г. І. Жара КОМПЕТЕНТНІСТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ВЧИТЕЛЯ В СТРУКТУРІ ОСВІТНІХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ.....	38
Б.В. Малик ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	39
Julia Shyshatska MODELS OF SOCIAL SPHERE SPECIALISTS' PREPARATION IN THE USA.....	41
Т.М. Десятов ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ	42

ВЗАЄМОДІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО І ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

А.К. Грабовий ЗАДАЧНИЙ ПІДХІД ЯК ЧИННИК УПРАВЛІННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО- МЕТОДИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ХІМІЇ	45
М.М. Кондрашов ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	46
А.В. Кондрашова ВЗАЄМОДІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ І САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОПТИМІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	48
К.Г. Кондрашова ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ ЯК ОСОБЛИВА ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	50
О.С. Кондур МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	51
Р. М. Горбатюк, Н. В. Волкова ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ- ПЕДАГОГІВ У ГАЛУЗІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНОПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	52
S.S. Danylyuk THE USE OF INFORMATION UNITS AS AN INNOVATIVE TECHNOLOGY IN THE MANAGEMENT OF AN ESTABLISHMENT OF HIGHER EDUCATION	53
А.О. Цибань ВНУТРІШНІЙ МОНИТОРИНГ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	54
О.Ю. Цимбал УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	56
А.Ю. Вовкочин ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОНИХ ОСВІТНІХ ТА НАУКОВИХ ПРОГРАМ	57

**ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІОКУЛЬТУРНІ, ГЕНДЕРНІ ТА ПСИХОДИДАКТИЧНІ
АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

І.М. Коренева	ОСОБЛИВОСТІ ТА ГЕНЕЗА ІДЕЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК МЕТОДОЛОГІЯ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	59
О. М. Лук'яченко	КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ РОЗВИВАЮЧОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ «МИСТЕЦТВО»	60
В.М. Монастирський	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СВІДОМОСТІ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ У ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛАХ ВІЗ	61
І.В. Стражнікова	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ	63
В.В. Ткаченко	ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПІДХІД В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	64
І.А. Усатова	КОНТЕКСТНО-ПРОФЕСІЙНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	65
Н.В. Слюсаренко, О.В. Кожановська	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ЖІНОЧОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ (XIX – ПОЧАТОК XXI СТОЛІТТЯ)	66
Т.В. Черкашина	ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНЕ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСОБАМИ САМОПІЗНАННЯ	68
Т.І. Кир'як	РОЗВИТОК МЕДСЕСТРИНСТВА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ	70
І.А. Акуленко	ПРОЕКТУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МЕТОДИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ.....	71
О. Е. Жидков	ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ	73
М.В. Каалняч	СИНЕРГЕТИЧНИЙ ТА ЛІНГВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ	75
А.В. Коваленко	ОРГАНІЗАЦІЯ ЖИТТЯ ДІТЕЙ У ПЕРШІ ДНІ ПЕРЕБУВАННЯ ЇХ В ДИТЯЧОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	77
О. Кролюс	ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО АДЕКВАТНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	79
Н.Г. Федорченко	МЕТОДИКА ДІАГНОСТИКИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ГУМАНІСТИЧНОГО ЦІННОСТЕЙ.....	80
Я.А. Шевченко	ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ.....	82
Д.Х. Мохаммад	ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАОСВІТНІХ ІГОР У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	83
Ю.В. Тимошенко	ФОРМУВАННЯ МЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ПРОБЛЕМА МЕТОДОЛОГІЇ.....	84

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧІВ

Э. Рангелова УПРАВЛЕНЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА ПРЕПОДАВАТЕЛЯ В СИСТЕМЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЙ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА УНИВЕРСИТЕТСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ	87
К.О. Ткаченко ЗМІСТОВО-СТРУКТУРОВІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ «КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ».....	88
А.І. Мукаєва ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧІВ	89

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ

Ю.М. Атаманчук ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ	91
І.В. Гевко, Р.М. Лещій ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	91
Д.К. Ковальчук ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ	93
А.К. Остапенко РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ	95
Н.М. Бобринцева ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ МОРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	97
В.В. Бударний ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ	98
Ю.М. Буклов ПАТРІОТИЗМ У ДОСЛІДЖЕННЯХ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ	100
Є.В. Гаврилюк ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ	101
В.О. Жамардій ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ “ОЗДОРОВЧИЙ ФІТНЕС” ..	102
І.В. Куценко ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСОБУ МОНІТОРИНГУ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ МОРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	103
П.Г. Лузан МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВИТИ.....	105
А.С. Грищенко ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	106
А.М. Сянгаївська НОТАТКИ ПРО НОВАЦІЇ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ КОЛІЗІЇ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ	108
О.Г. Коломієць ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ	110
І.С. Лавріченко ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН РЕСУРСІВ У НАВЧАННІ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	111
І.Т. Лещенко МІСЦЕ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	113